

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ദശാധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ദശാധികശതതമഃ സർഗഃ ||

രാവണസ്യ സ്ത്രീണാം വിലാപഃ

രാവണം നിഹതം ശ്രുത്വാ
രാഘവേണ മഹാത്മനാ |
അന്തഃപുരാദ് വിനിഷ്ഠേതു
രാക്ഷസ്യഃ ശോകകർശിതാഃ ||6.110.1 ||

വാർധമാണാഃ സുബഹുശോ
വേഷ്ഠന്ത്യഃ ക്ഷിതിപാംസുഷു |
വിമുക്തകേശ്യഃ ശോകാർതാ
ഗാവോ വത്സഹതാ ഇവ ||6.110.2 ||

ഉത്തരേണ വിനിഷ്ഠേദ്യ
ദ്വാരേണ സഹ രാക്ഷസൈഃ |
പ്രവിശ്യായോധനം ഘോരം
വിചിന്വന്ത്യോ ഹതം പതിം ||6.110.3 ||

ആർയപുത്രേതി വാദിന്യോ
ഹാ നാഥേതി ച സർവശഃ |
പരിപേതുഃ കബന്ധാങ്കാം
മഹീം ശോണിതകർദമാം ||6.110.4 ||

താ ബാഷ്പപരിപൂർണാക്ഷ്യാ
 ദർതുശോകപരാജിതാഃ |
 കരിൺയ ഇവ നർദന്ത്യഃ
 കരേൺവോ ഹതയുമപാഃ || 6.110.5 ||

ദദ്യശുസ്താ മഹാകായം
 മഹാവിർയം മഹാദ്യുതിം |
 രാവണം നിഹതം ഭൂമൗ
 നീലാഞ്ജനചയോപമം || 6.110.6 ||

താഃ പതിം സഹസാ ദൃഷ്ട്യാ
 ശയാനം രണപാംസുഷു |
 നിപേതുസ്തസ്യ ഗാത്രേഷു
 ച്ചിന്നാ വനലതാ ഇവ || 6.110.7 ||

ബഹുമാനാത് പരിഷ്വജ്യ
 കാചിദേനം രുരോദ ഹ |
 ചരണൗ കാചിദാലംബ്യ
 കാചിത് കംഠേവലംബ്യ ച || 6.110.8 ||

ഉത്ക്ഷിപ്യ ച ഭൂജൗ കാചിദ്
 ഭൂമൗ സുപരിവർതതേ |
 ഹതസ്യ വദനം ദൃഷ്ട്യാ
 കാചിൻമോഹമുപാഗമത് || 6.110.9 ||

കാചിദങ്കേ ശിരഃ കൃത്യാ
 രുരോദ മുഖമീക്ഷതി |
 സ്താപയന്തി മുഖം ബാഷ്പൈ -
 സ്തൃഷ്ണാദൈരിവ പങ്കജം || 6.110.10 ||

ഏവമാർതാഃ പതിം ദൃഷ്ട്വാ
 രാവണം നിഹതം ഭൂവി |
 ചുക്രൂശൂർബഹുധാ ശോകാദ്
 ഭൂയസ്താഃ പര്യദേവയൻ || 6.110.11 ||

യേന വിത്രാസിതഃ ശക്രോ
 യേന വിത്രാസിതോ യമഃ |
 യേന വൈശ്രവണോ രാജാ
 പുഷ്പകേണ വിയോജിതഃ || 6.110.12 ||

ഗന്ധർവാണാമൃഷീണാം ച
 സുരാണാം ച മഹാത്മനാം |
 ഭയം യേന രണേ ദത്തം
 സോഽയം ശേതേ രണേ ഹതഃ || 6.110.13 ||

അസുരേഭ്യഃ സുരേഭ്യോ വാ
 പന്നഗേഭ്യോഽപി വാ തമാ |
 ഭയം യോ ന വിജാനാതി
 തസ്യേദം മാനുഷാദ് ഭയം || 6.110.14 ||

അവധ്യോ ദേവതാനാം യ -
 സ്തമാ ദാനവരക്ഷസാം |
 ഹതഃ സോഽയം രണേ ശേതേ
 മാനുഷേണ പദാതിനാ || 6.110.15 ||

യോ ന ശക്യഃ സുരൈർഹന്തും
 ന യക്തൈർനാസുരൈസ്തമാ |
 സോഽയം കശ്ചിദിവാസത്തോ
 മൃത്യും മർത്യേന ലംഭിതഃ || 6.110.16 ||

ഏവം വദന്ത്യോ രുരുദു -
 സ്തസ്യ താ ദുഃഖിതാഃ സ്ത്രീയഃ |
 ഭൂയ ഏവ ച ദുഃഖാർതാ
 വിലേപുശ്ച പുനഃ പുനഃ || 6.110.17 ||

അശൃൺവതാ തു സുഹൃദാം
 സതതം ഹിതവാദിനാം |
 മരണായാഹൃതാ സീതാ
 രാക്ഷസാശ്ച നിപാതിതാഃ |
 ഏതാഃ സമമിദാനീം തേ
 വയമാത്മാ ച പാതിതഃ || 6.110.18 ||

ബ്രൂവാനോഽപി ഹിതം വാക്യ -
 മിഷ്ടോ ഭ്രാതാ വിഭീഷണഃ |
 ദൃഷ്ടം പരുഷിതോ മോഹാത്
 ത്വയാഽത്ഭവധകാക്ഷിണാ || 6.110.19 ||

യദി നിർയാതിതാ തേ സ്യാത്
 സീതാ രാമായ മൈമിലീ |
 ന നഃ സ്യാദ് വ്യസനം ഘോര -
 മിദം മൂലഹരം മഹത് || 6.110.20 ||

വൃത്തകാമോ ദവേദ് ഭ്രാതാ
 രാമോ മിത്രകുലം ദവേത് |
 വയം ചാവിധവാഃ സർവാഃ
 സകാമാ ന ച ശത്രുവഃ || 6.110.21 ||

ത്വയാ പുനർനൃശംസേന
 സീതാം സംരൂന്ധതാ ബലാത് |

രാക്ഷസാ വയമാത്മാ ച
ത്രയം തുൽയം നിപാതിതം ||6.110.22 ||

ന കാമകാരഃ കാമം വാ
തവ രാക്ഷസപുംഗവ |
ദൈവം ചേഷ്ടയതേ സർവം
ഹതം ദൈവേന ഹന്യതേ ||6.110.23 ||

വാനരാണാം വിനാശോഽയം
രാക്ഷസാനാം ച തേ രണേ |
തവ ചൈവ മഹാബാഹോ
ദൈവയോഗാദുപാഗതഃ ||6.110.24 ||

നൈവാർഥേന ച കാമേന
വിക്രമേണ ന ചാജ്ഞയാ |
ശക്യാ ദൈവഗതിർലോകേ
നിവർതയിതുമുദ്യതാ ||6.110.25 ||

വിലേപുരേവം ദീനാസ്താ
രാക്ഷസാധിപയോഷിതഃ |
കുര്യ ഇവ ദുഃഖാർതാ
ബാഷ്പപർയാകുലേക്ഷണാഃ ||6.110.26 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ ദശാധികശതതമഃ സർഗഃ ||